

Sygn. akt V KO 4/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **S. S.**

skazanego z art. 197 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 lutego 2022 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wyłączenie sędziego,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygnaturze akt V KK 681/21.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego S. S. złożył kasację od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 9 września 2021 r., sygn. akt VII Ka (...). Kasację tę do rozpoznania w kolejności wpływu przydzielono sędziemu Sądowi Najwyższego Markowi Siwkowi.

Pismem z dnia 18 stycznia 2022 r. obrońca skazanego wniósł o wyłączenie sędziego Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej prowadzonej pod sygn. akt V KK 681/21. Jako podstawę swego wniosku obrońca podał:

1. art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 6 ust. 1 EKPCz w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w wyniku zaistnienia w niniejszej sprawie w stosunku do sędziego SN Marka Siwka okoliczności powodujących za mocy prawa jego wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy ze względu na uzyskanie przez niego nominacji na urząd sędziego SN na skutek rekomendacji KRS, ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), i

z tego powodu udział w rozpoznaniu sprawy przez tego sędziego doprowadziłby do wydania orzeczenia przez nienależycie obsadzony sąd zgodnie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w znaczeniu nadanym temu pojęciu prawnemu w pkt 1 uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020, a zatem przez skład Sądu Najwyższego sprzeczny z gwarancyjnym prawem oskarżonego do rozpoznania jego sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 6 ust. 1 EKPCz;

2. art. 41 § 1 k.p.k. w wyniku zaistnienia w niniejszej sprawie w stosunku do sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka okoliczności powodujących jego wyłączenie od udziału w rozpoznaniu niniejszej sprawy ze względu na wystąpienie okoliczności tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności, albowiem w kasacji inicjującej niniejsze postępowanie kasacyjne zawarto m.in. zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w oparciu o treść pkt 2 uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., dotyczący nienależytej obsady Sądu odwoławczego wydającego wyrok zaskarżony przedmiotową kasacją w związku z udziałem w tym składzie sędziego, który otrzymał nominację na urząd sędziego Sądu Okręgowego w O. na skutek rekomendacji KRS ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), a w konsekwencji sędzia SN Marek Siwek rozstrzygałby w niniejszej sprawie zagadnienie prawne, jakie bezpośrednio dotyczy również jego osoby, tj. uzyskanie przez niego i wskazanego sędziego Sądu Okręgowego w O. nominacji na urząd sędziego na skutek rekomendacji tej samej KRS, co w odbiorze stron postępowania i w odbiorze społecznym wywołałoby obraz Sądu Najwyższego jako organu wymiaru sprawiedliwości, który w ramach podejmowania czynności związanych z orzekaniem nie respektuje prawa każdej osoby do rozpoznania jej sprawy przez bezstronny, niezawisły i niezależny sąd, skoro akceptuje udział w wydaniu takiego orzeczenia przez sędziego Sądu Najwyższego, wobec którego występują obiektywne wątpliwości co do jego bezstronności oceniane z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie. W myśl art. 41 § 1 k.p.k. sędzia podlega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Z tego rodzaju sytuacją mamy do czynienia w rozpatrywanej sprawie.

Instytucja wyłączenia sędziego zapewnić ma realizację prawa do bezstronnego i obiektywnego sądu. Nie może budzić jednak wątpliwości, że ma ona również zagwarantować, aby w odbiorze zewnętrznym, tj. w odczuciu społecznym nie powstało przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd w sposób obiektywny i bezstronny. Tego rodzaju wątpliwości z pewnością nie służyłyby budowaniu zaufania do wymiaru sprawiedliwości, a choćby pozory braku bezstronności mogłyby negatywnie rzutować na autorytet sądu. Ten aspekt sprawy również musi zostać wzięty pod uwagę.

Biorąc udział w rozpoznaniu niniejszej sprawy sędzia Sądu Najwyższego Marek Siwek musiałby rozstrzygać co do podnoszonego w kasacji zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na nienależytą obsadę Sądu Okręgowego, od wyroku którego wniesiono kasację, ponieważ w jego składzie zasiadał sędzia powołany na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, samemu będąc powołanym na urząd sędziego Sądu Najwyższego w trybie kwestionowanej w kasacji procedury przed tym organem. Tym samym SSN Marek Siwek wypowiadałby się odnośnie do okoliczności, która i jego bezpośrednio dotyczy. Wypowiadanie się zaś co do tej kwestii przez SSN Marka Siwka, odnośnie do którego złożono wniosek o wyłączenie powołujący się na identyczne powody, w odbiorze zewnętrznym mogłoby zostać odebrane jako postąpienie nieutrwalające obrazu sądu jako działającego w warunkach bezstronności. Pogląd taki wyrażono już w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienie z dnia 3 listopada 2021 r., IV KO 86/21). W judykaturze przyjmowano ponadto, że sędzia Sądu Najwyższego wyznaczony do rozpoznania wniosku o wyłączenie innego sędziego Sądu Najwyższego powołanego z udziałem KRS ukształtowanej w oparciu o wskazaną ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r., jeżeli i jego powołano na urząd sędziego Sądu Najwyższego z rekomendacji tejże KRS, podlega wyłączeniu w

oparciu o art. 41 § 1 k.p.k., jako że znajduje się w analogicznej sytuacji (zob. np. postanowienie SN z dnia 27 lipca 2021 r., II KO 36/21).

Wyłączenie SSN Marka Siwka od udziału w rozpatrywaniu przedmiotowej sprawy spowoduje też wyeliminowanie podniesionych przez obrońcę w pkt 1 wniosku wątpliwości w zakresie zapewnienia skazanemu prawa do rozpoznania jego sprawy w postępowaniu kasacyjnym przez niezawisły i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych i art. 6 ust. 1 EKPCz.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.